

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.7.2026
COM(2026) 339 final

2026/0181 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL) 2019/788 seoses komisjoni õigusega võtta vastu
delegeeritud õigusakte**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Euroopa kodanikualgatust käsitleva määruse (EL) 2019/788⁽¹⁾ põhjenduse 35 kohaselt peaks komisjonil „[s]elleks et kohendada käesolevat määrust tulevikus ilmnevatele vajadustele, [---] olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva määruse lisasid“. Seetõttu on määruse (EL) 2019/788 artikliga 23 antud komisjonile õigus „võtta kooskõlas artikliga 24 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva määruse lisasid nende käesoleva määruse sätete ulatuses, mis on asjakohased nimetatud lisade puhul“.

Määruse (EL) 2019/788 artikli 24 lõikega 2 on ette nähtud, et õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks; see ajavahemik lõppes 6. juunil 2024. Ettepaneku eelnõuga muudetakse määruse (EL) 2019/788 artikli 24 lõiget 2, et näha komisjonile ette määramata kestusega õigus.

Määramata kestusega õigus on eriti vajalik, pidades silmas määruse (EL) 2019/788 I lisa, milles on kindlaks määratud allakirjutanute miinimumarv liikmesriigi kohta. Määruse (EL) 2019/788 artikli 3 lõike 1 punkti b kohaselt on Euroopa kodanikualgatuse kehtivuse üks tingimus, et „vähemalt ühes neljandikus liikmesriikidest küündis allakirjutanute arv algatuse registreerimise ajal kehtinud I lisa kohase minimaalse allakirjutanute arvuni, mis vastab igast liikmesriigist valitud Euroopa Parlamendi liikmete arvule korrutatuna Euroopa Parlamendi liikmete koguarvuga“.

Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 14 lõikel 2 põhinevatest Euroopa Ülemkogu otsustest nähtub, et Euroopa Parlamendi koosseis on alates esimese Euroopa kodanikualgatuse määruse vastuvõtmisest 2011. aastal⁽²⁾ igal ametiajal muutunud. Enne parlamendi iga uut ametiaega on kasutatud määruse (EL) 2019/788 I lisa ja varem määruse (EL) nr 211/2011 I lisa muutmiseks vastavalt kas määruse (EL) 2019/788 artikli 23 või määruse (EL) nr 211/2011 artikli 16 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakte.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ei kohaldata

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ei kohaldata

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklil 24, milles käsitletakse ELi lepingu artikli 11 tähenduses kodanikualgatuse esitamise korra ja tingimuste kindlaksmääramist.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta (ELT L 130, 17.5.2019, lk 55).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (ELT L 65, 11.3.2011, lk 1).

- **Subsidiarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Käesoleva määruse reguleerimisele kuulub ELi toimimise lepingu artikli 24 kohaselt liidu ainupädevusse, sest Euroopa kodanikualgatus reguleerivad norme ja menetlusi saab vastu võtta ainult liit. Seetõttu subsidiaarsuse põhimõtet ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega, sest ei lähe eespool kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Käesoleva ettepanekuga nähakse ette määruse (EL) 2019/788 piiratud ja sihipärane muutmine.

- **Vahendi valik**

Määrus, millega muudetakse määrust.

ELi toimimise lepingu artikliga 24 on ette nähtud õiguslik alus Euroopa kodanikualgatus jaoks ning ELi lepingu artikli 11 tähenduses kodanikualgatus esitamise korra ja tingimuste kindlaksmääramise jaoks määruste abil. Euroopa mõõtmega vahendi (nagu Euroopa kodanikualgatus) rakendamiseks vajalikud normid ja tingimused saab kehtestada ainult vahetult kohaldatava määrusega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõjuhinnang**

Käesolevale ettepanekule ei ole mõjuhinnangut lisatud. Käesoleva ettepanekuga ei muudeta määruse (EL) 2019/788 sisu ega kehtestata asjaosaliste jaoks uusi kohustusi. Tegemist on sihipärase tehnilise muudatusega, mille eesmärk on taastada komisjoni õigus muuta määruse (EL) 2019/788 lisasid delegeeritud õigusaktidega, mis kuuluvad kõnealuse määruse nende sätete kohaldamisalasse, mis on nimetatud lisade puhul asjakohased, nagu on märgitud määruse (EL) 2019/788 artiklis 23.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi institutsioonide eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatud määruse artikliga 1 asendatakse määruse (EL) 2019/788 artikli 24 lõige 2, et anda komisjonile määramata ajaks õigus võtta vastu määruse (EL) 2019/788 artiklis 23 osutatud delegeeritud õigusakte. Kavandatud sätte sõnastuses korratakse Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe liites esitatud standardklauslit ja osutatud kokkuleppes esitatud ühisseisukohta delegeeritud õigusaktide kohta.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2019/788 seoses komisjoni õigusega võtta vastu delegeeritud õigusakte

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 24,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) 2019/788⁽¹⁾ artikliga 23 on antud komisjonile õigus võtta kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 24 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta asjaomase määruse lisasid selle määruse nende sätete ulatuses, mis on nimetatud lisade puhul asjakohased. Määruse (EL) 2019/788 artikli 24 lõikega 2 on ette nähtud, et õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks; see ajavahemik lõppes 6. juunil 2024.
- (2) On tarvis, et komisjonil oleks õigus muuta delegeeritud õigusaktidega määruse (EL) 2019/788 lisasid, et kohandada neid tulevaste vajadustega. Määruse (EL) 2019/788 I lisas on sätestatud igas liikmesriigis vajalik allakirjutanute miinimumarv, mis on nõutav, et algatus oleks määruse (EL) 2019/788 artikli 3 lõike 1 punkti b kohaselt kehtiv. Allakirjutanute miinimumarvu liikmesriigi kohta tuleb ajakohastada iga kord, kui Euroopa Parlamendi koosseisu Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõike 2 alusel vastu võetava Euroopa Ülemkogu otsusega muudetakse.
- (3) Määrust (EL) 2019/788 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2019/788 artikli 24 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artiklis 23 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [6. juunist 2019] [*põhiõigusakti jõustumise kuupäev või muu kaasseadusandjate määratud kuupäev*].“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta (ELT L 130, 17.5.2019, lk 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president
[...]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]